

Cinema Magazine (Hungary), August 06

A legjobb el nem mesélt történet

Világszerte fokozott figyelemre tarthat számot az az 1956-ról és a hajdani pólósokról szóló amerikai dokumentumfilm, aminek finanszírozói között találjuk Lucy Liut és Quentin Tarantinót is

A szabadság vihara címmel az 1956-os magyarországi forradalomról és szabadságharcról, illetve az akkori melbourne-i olimpia sós szertartásáig vezető magyar-szovjet vízilabda-életrajzi film készített dokumentumfilmet az Amerikában élő kanadai testvérpár, Colin K. Gray és Megan Raney Acorns, akiket csak The Sibs-ként emlegetnek. A film a fiatal és nagyreményű Zádor Ervin (a vele készült interjúkat lásd a 28. oldal) semmily levezetlenné mutatja be a történeteket. A szabadság vihara, a magyar forradalom

és a magyar pólósok története nemcsak a hazai nézőket foglalkoztathatja, hanem nemzetközi érdeklődésre is számot tarthat. Mit sem bizonyít ez a jobban, mint hogy az alkotópárnak filmjüket olyan producerek sikerült meggyőznie, mint Andy Vajna – aki Szabadság, Szerelem címmel járófilmeket is készített a serei alapján –, Lucy Liu (Charlie angolként: Teljes gőmul, Domino producereket az az első munkája) és Quentin Tarantino. Az utóbbi filmes mester – ahinek a Kill Bill fogtása alatt mesélt Liu az 1956-os film tervei, felhívta az őt a figyelmét – úgy értékelte a brutálisabb korszaki olimpiai póló-életrajzi, hogy a „Legjobb el nem mesélt történet”. A producereket az 1956-os póló- és forradalmi (Történetem tén) miatt „árított” Liu – a

széleskörű Amerikában élő emigránsok, Ben Quittner – aki a hajdani vízilabdacsapat kapitánya, Gyarmati Dezsi tanítványa volt – mesélt nekik minderről. A tengerentúli filmesek évekig gyűjtötték a szükséges pénzt, buzdították a magyarországi szabadságharc és póló történetét. Számos

Mark Spitz, a rendező, a The Sibs és Lucy Liu

Vízilabdázott, és egyik ténnyel, Ben Quittner – aki a hajdani vízilabdacsapat kapitánya, Gyarmati Dezsi tanítványa volt – mesélt nekik minderről. A tengerentúli filmesek évekig gyűjtötték a szükséges pénzt, buzdították a magyarországi szabadságharc és póló történetét. Számos szaktörzsvél, korabeli szemtanúval (szereplő alányal) beszélgettek, az akkori póló álmocspat tagjai – például a csapatkapitány Gyarmati Dezsi, Kárpáti György, Martin György, Zádor Ervin – mellett az övenhatos harcokban aktívan résztvevő, bekürtöztetett és halálra küzdött (jóval szabadon engedett) Wittner Máriával és Mics Imrével is. Százötven órányi nyersanyagot rögzítettek, az első világháborúban a történelmi bevezető ötven percére sikerült. A végleges verzióban mindez már csupán nem egészen tíz perc, ezért – szerzőink – joggal vélték fel, hogy a film, talán a magyar nézők sem fogják semmibe venni, sem elbűvölni a tálát.”
A film hivatalos internetes oldala: www.freedomsfury.com

interjú

„Fiatal voltam és mérges”

Minden idők egyik legismertebb sportolója az 1956-os ausztráliai olimpia vízilabda-életrajzi filmjében véres „harcsebeket” szerzett legendás magyar pólóst, Zádor Ervint ábrázolja. A magyar-szovjet meccset és a történelmi eseményeket feldolgozó A szabadság vihara című dokumentumfilm szereplőjét amerikai otthonában, telefonon értük utol

Ö az „egykori események arca”. A harabeli világháború az Ő vérszói fejével ábrázolták az olimpiai elődöntő döntőjét. Megismerjük új otthonában a feltehetőleg? Igen, sokan beazonosították. Amikor Amerikába költöztek, a Life Magazine közzétette a fényképeket. Őket most a világháború óta folyamatosan készíti (A szabadság vihara, március 2006, szeptember) és jótételező szöveg (Szabadság, Szerelem, ezek világháború feltehetőleg a világ jótételező 1956-ot kapcsolatban. Mit jelent ez az Ő számára? Mivel még nem láttam az utóbbi (a Szabadság, Szerelem) premierjét október 23-án tartják – a szöveg), azelőtt nem tudok nyilatkozni. Colin K. Gray és Megan Raney dokumentumfilmje nem csupán az 1956-os melbourne-i olimpiáról szól, hanem az egész, világtörténelmi jelentőségű eseményt komplexen taglalja. Rézrehabilitáció nélkül állíthatom, a legjobb dokumentumfilm, amit valaha láthatam.

ami valaha a témában készült. A forgatás során találkoztam az egykori elődöntő csapat néhány tagjával. Mit várt ettől a készüdtől, milyen érzéseket idézett fel bennük? Nagyon örültem, hogy felkértem, és azelőtt után találkoztam velük Budapesten. Az utolsó játékosok fiatalabbnak voltak, így, mint mi. Eppolyan vízilabdások, mint egyedül tudok közölni angolul, felhívta az újságot, hogy a szövegét bombázza Budapestet. Akkor határozottan úgy éreztük, mint a magyar delegáció felé, 40 ember választotta ezt a meggódot. Nehezen döntöttem. Nem beszéltem nyelvetek, pénz nélkül álltam, de fiatal voltam és mérges.
Interjú: György István